

นโยบายดำเนินงาน ปี 2562
โดย อธิบดีกรมการข้าว
(นายกฤษฎพงศ์ ศรีพงษ์พันธุ์กุล)

อธิบดีกรมการข้าวได้เสนอแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ ปี 2562 ณ โรงแรมไมด้า ทวารวดี แกรนด์ นครปฐม ซึ่งมีหลักคิดในการทำงาน คือ “ทำดีที่สุดวันนี้ เพื่ออนาคตที่ดีกว่า” (The best action the better future) หมายถึง การทำตามหน้าที่ของตนเองจนกระทั่งสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างเต็มความสามารถและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้สร้างประโยชน์ต่อทั้งบุคคลอื่น องค์กร ตลอดจนสังคมภายนอก

1. การขับเคลื่อนนโยบายบนพื้นฐานของ “ข้อเท็จจริง”

การทำงานของกรมการข้าวจะทำงานอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและเป็นที่คาดหวังของประชาชน ภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 258 ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 2) ให้มีการบูรณาการฐานข้อมูล
- 3) ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้าง ระบบการบริหารงานของรัฐ และแผนกำลังคน
- 4) ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐ
- 5) ให้มีการปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้าง

โดยกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามรัฐธรรมนูญจะประกอบไปด้วยแผนต่างๆ 3 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านความมั่นคง
- 2) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- 3) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- 4) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 5) ด้านการสร้างการเติบโตคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 6) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ช่วง โดยทุกช่วงจะมีเป้าหมายสอดคล้องกัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายหลักคือ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ระดับที่ 2 แผนพัฒนานโยบายรัฐ ซึ่งประกอบด้วย 4 แผนหลัก ได้แก่

- 1) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 2) แผนความมั่นคง
- 3) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ฉบับ

ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งหมด 9 ฉบับ ได้แก่

- (1) ความมั่นคง
- (2) การพัฒนาการเกษตร
- (3) การพัฒนาการเรียนรู้
- (4) การเสริมสร้างคนไทยให้มีความสุขที่ดี
- (5) การพัฒนาความเสมอภาคและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
- (6) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
- (7) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
- (8) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (9) การวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม

4) แผนการปฏิรูปประเทศ 10 ด้าน ได้แก่

- (1) การปฏิรูปการเมือง
- (2) การปฏิรูปการบริหารจัดการราชการแผ่นดิน
- (3) การปฏิรูปกฎหมาย
- (4) การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม
- (5) การปฏิรูปเศรษฐกิจ
- (6) การปฏิรูปเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารสาธารณะ
- (7) การปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) การปฏิรูปสาธารณสุข
- (9) การปฏิรูปการศึกษา
- (10) การปฏิรูปสังคม

ระดับที่ 3 แผนปฏิบัติการด้านต่างๆ

โดยกลไกในการขับเคลื่อนทั้ง 3 ระดับมีความเชื่อมโยงกันทั้งในแนวนอนและแนวตั้งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและสามารถบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดทำแผนจะมีภาคีการพัฒนาที่ประกอบด้วย 5 ภาคส่วนที่สำคัญ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ หน่วยงานประชาสังคม และประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนา ดำเนินการ และติดตามและประเมินผล ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีพลวัต (Dynamic)

2. ระบบราชการ 4.0

2.1 การทำงานของภาครัฐหรือระบบราชการที่จะต้องยึด “หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน” (Better governance, happier citizens)

ระบบราชการจะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่เพื่อพลิกโฉม (Transform) ให้สามารถเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจและเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง (Credible and trusted governance) โดยการปรับเปลี่ยนแนวคิด/ปฏิบัติของระบบราชการ 4.0 จะประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1) การเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open and connected government) ได้แก่

- (1) เปิดเผยโปร่งใสในการทำงาน
- (2) บุคคลภายนอกเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
- (3) เปิดกว้างให้กลไกภาคเอกชน ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม
- (4) เชื่อมโยงการทำงานในภาครัฐ (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค) ให้มีเอกภาพและสอดคล้อง

ประสานกัน

2) การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-centric government) ได้แก่

- (1) แก้ไขและตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยไม่ต้องรอให้เข้ามาติดต่อรับบริการ
- (2) มุ่งใช้ประโยชน์จากข้อมูลภาครัฐ (Big government data)
- (3) ระบบดิจิทัลสมัยใหม่ในการจัดบริการสาธารณะที่ตรงตามความต้องการของ

ประชาชน (Personailed/Tailred service)

3) การมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart and high performance government) ได้แก่

- (1) ทำงานอย่างเตรียมการล่วงหน้า มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง สร้างนวัตกรรมหรือองค์ความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับความเปลี่ยนแปลง

- (2) ทำให้ราชการ/คนในองค์กรมีความผูกพันต่อการปฏิบัติราชการและปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม

2.2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จของระบบราชการ 4.0 โดยปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมให้ระบบราชการ 4.0 ไปสู่ความเป็นเลิศมีตัวชี้วัดของความสำเร็จ ดังต่อไปนี้

1) การสานพลังระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม (Collabaration) ได้แก่

- (1) ยกระดับการทำงาน ประสานงานไปสู่ความร่วมมือกัน
- (2) วางแผนและบรรลุเป้าหมายร่วมกันใช้ทรัพยากรร่วมกันยอมรับความเสี่ยงและความรับผิดชอบร่วมกัน

- (3) บริหารกิจการบ้านเมืองในรูปแบบประชารัฐ (ปัญหาของประชาชนซับซ้อนมากไม่สามารถแก้ไขได้เพียงลำพัง)

2) การสร้างนวัตกรรม (Innovation) ได้แก่

- (1) คิดค้นแสวงหาวิธีการใหม่ๆ ทำให้เกิด Big impact เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีคุณภาพ

(2) ใช้วิธีห้องปฏิบัติการ (Public sector innovation lab)

(3) วิธีการออกแบบ (Design thinking) โดยประชาชนมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเข้าใจและเข้าถึงความรู้สึกนึกคิด (Empathize) ก่อนสร้างจินตนาการ (Ideate) พัฒนาต้นแบบ (Prototype) ทำการทดสอบปฏิบัติจริง และขยายผล

3) การปรับสู่ความเป็นดิจิทัล (Digitalization/Digitization) ได้แก่

(1) ผสานการทำงานร่วมกันของการจัดเก็บและประมวลผลแบบคราวด์กับอุปกรณ์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เพื่อทำงานร่วมกัน

(2) สามารถติดต่อเชื่อมโยงแบบเรียลไทม์ในทุกเวลา สถานที่

(3) สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อนเพื่อช่วยการบริการให้ตอบสนองความต้องการประชาชนได้ทุกที่ ทุกเวลา ทุกช่องทาง ทุกอุปกรณ์

3.แผนงานโครงการปี พ.ศ. 2562

กรมการข้าวได้รับงบประมาณเมื่อเริ่มก่อตั้งเพียง 815 ล้านบาท แต่ในปัจจุบันกรมการข้าวได้งบประมาณ จำนวน 3,091.3031 ล้านบาท และมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาการเบิกจ่ายที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เช่นในกรณีตัวอย่างของเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ จึงควรมีการเร่งรัดการขับเคลื่อนการเบิกจ่ายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. เป้าหมายและแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย

เป้าหมายของกรมการข้าว “ข้าวไทยมีคุณภาพเป็นชื่อเสียงของประเทศ ด้วยกรมการข้าวเป็นที่พึ่งของชาวนา อย่างแท้จริง และคนข้าวทำงานด้วยความสุข สำเร็จอย่างยั่งยืน” ดังนี้

4.1 เป้าหมายและแนวทางการขับเคลื่อน ปี 2562 ของกรมการข้าว ได้แก่

1) เพิ่มการมีส่วนร่วม บูรณาการทำงานทั้งภายในกรมการข้าวกับหน่วยงานภายนอกทุกหน่วยงาน ทุกภาคส่วน แบบประชารัฐอย่างสมบูรณ์ สม่่าเสมอ และต่อเนื่อง โดยควรมีการจัดเวทีของการพบปะพูดคุยหารือของข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง/คนงานประจำ ในระดับศูนย์ และระดับกอง และมีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องภายนอก

2) เพิ่มสมรรถนะขีดความสามารถของบุคลากรและเครื่องมืออุปกรณ์ครุภัณฑ์ เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนงานของกรมการข้าวได้อย่างสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

3) ทบทวนภารกิจและปรับโครงสร้างและอัตรากำลังกรมการข้าวให้รองรับการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแนวทางปฏิรูประบบราชการ

4) ปรับระบบการบริหารจัดการองค์กรและงานให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพด้วยการใช้นวัตกรรมและสารสนเทศที่ดีและเหมาะสม โดยใช้หลักการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

5) เพิ่มประสิทธิภาพ ปริมาณ และคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชนให้ได้ประโยชน์ ทันเวลาเหมาะสม โดยมุ่งเน้นจัดซื้อจำกัด ลดอุปสรรค และจำนวนข้อร้องเรียน

6) เพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์การให้บริการให้บริการข้อมูลวิชาการ ข่าวสาร อย่างรวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ เป็นปัจจุบัน และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย

7) จัดระบบฐานข้อมูลข่าว ชวนา ผู้ประกอบการ และตลาดข่าวให้เป็นเอกภาพ เทียบตรง แม่นยำ ทันสมัย เชื่อมโยงกันกับฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้จริงในทุกภาคส่วน

8) ขับเคลื่อนงานตามยุทธศาสตร์ชาติ การปฏิรูปประเทศ และภาคการเกษตร มุ่งเป้าสัมฤทธิ์ ตามภารกิจของกรมการข้าว และนโยบายของกระทรวงเกษตรฯ ให้บรรลุเป้าหมายสำเร็จ

4.2 แนวทางการขับเคลื่อนและบริการจัดการองค์กรที่ให้ความสำคัญ

1) เข้าใจร่วมกัน หมายถึง การเข้าใจภารกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการ กรอบเวลา เจือจาง ข้อจำกัดของงานในองค์กรร่วมกัน

2) เทคโนโลยี หมายถึง บุคลากรการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและความแม่นยำของงาน

3) การพัฒนาการปฏิบัติงาน หมายถึง การวางแผนและปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบตั้งแต่การ วางแผนเพื่อบรรลุเป้าหมาย (Plan) ปฏิบัติงานตามขั้นตอน (Do) ตรวจสอบ ทบทวน ปัญหาอุปสรรค (Check) ปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ (Action)

4) เพิ่มสมรรถนะบุคลากร หมายถึง การพัฒนาสมรรถนะ และขีดความสามารถบุคลากรของ กรมการข้าว ชวนา เกษตรกร พันธมิตร และเครือข่าย

5) ทำงานมีความสุขเป็นข้าราชการที่ดี หมายถึง การสนับสนุนให้บุคลากรมีความสุขในการ ปฏิบัติภารกิจหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสัมฤทธิ์

6) แผนงานและงบประมาณเพื่อเกษตรกร หมายถึง โครงการที่ขอรับการสนับสนุน ต้องเป็นแผนงาน จากปัญหาของเกษตรกรและงานนโยบาย

7) บุคลากรในและนอกองค์กร หมายถึง การทำงานแบบบูรณาการด้วยการประสานงาน และมีส่วนร่วมที่ดีอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในองค์กรและต่างองค์กร

8) บรรลุเป้าหมาย หมายถึง การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย/ภารกิจ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคเกษตรมั่นคง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน”

5. งานเร่งด่วน ปี 2562

ภาระงานเร่งด่วนของกรมการข้าวที่จะต้องให้ความสำคัญและทำการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ประกอบด้วย

- (1) ยกระดับเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ
- (2) การปรับโครงสร้างกรมการข้าว
- (3) ยกระดับประสิทธิภาพการตรวจสอบรับรองมาตรฐานข้าว
- (4) ยกระดับการประชาสัมพันธ์และการให้บริการข้อมูลข่าวสารเชิงรุก
- (5) ยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานวิจัยและพัฒนาข้าวอย่างมีระบบ
- (6) เพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนงานโครงการแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

- (7) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว
- (8) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารและการให้บริการข้อมูลด้านข้าว
- (9) ยกระดับการบูรณาการและเครือข่ายศูนย์ข้าวชุมชน
- (10) ส่งเสริมสนับสนุนโครงการพระราชดำริ

6. หลักการทำงานให้มีความสุข และประสบผลสำเร็จ

มุ่งเน้นด้านการพัฒนาคนเป็นสำคัญ โดยได้ให้หลักการของการทำงานให้มีความสุขและประสบผลสำเร็จไว้ 3 ประการ

1) คน ประกอบด้วย 4 คุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่

(1) สติปัญญา คือ การใช้ศักยภาพแห่งความฉลาดที่จะใช้ความรู้ในการวางแผนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และเป็นประโยชน์

(2) มุ่งมั่น คือ ความตั้งใจอย่างแน่วแนในการปฏิบัติหน้าที่ อย่างเต็มความสามารถเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

(3) ซื่อสัตย์ คือ การประพฤติตรง ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง

(4) เอื้อเฟื้อ คือ การแสดงน้ำใจต่อผู้อื่นทั้งการคิด การพูด และการกระทำ

2) การบริหารงานตามหลักธรรมภิบาล ซึ่งประกอบด้วย 6 คุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่

(1) นิติธรรม คือ การร่างกฎระเบียบข้อบังคับให้เป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสมาชิกและสังคม โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม

(2) คุณธรรม คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม

(3) โปร่งใสตรวจสอบได้ คือ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ ตลอดจนมีระบบตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

(4) การมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจของกรม

(5) รับผิดชอบ คือ เจ้าหน้าที่ต้องตั้งใจปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่อย่างดียิ่ง มีความรับผิดชอบต่อความบกพร่องในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ทันทั่วทั้ง

(6) คำนึงค่า คือ การบริหารจัดการจำเป็นจะต้องยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่าทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

3) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การปฏิบัติงานตามหน้าที่จนกระทั่งสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วยความรู้ และคุณธรรมอย่างเต็มความสามารถ และอยู่บนพื้นฐานของความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะต้องมีประโยชน์ต่อทั้ง บุคคลอื่น องค์กร ตลอดจนสังคมภายนอก โดยผลลัพธ์ดังกล่าวจะต้องตั้งอยู่บนทางสายกลางจึงจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม